

De huidige melkproductie in Egypte beantwoordt niet in voldoende mate aan de gestelde normen. Bij een gestaag doorgroeiende bevolking kan de productie stagneren. Nederlandse bedrijven kunnen profiteren van de kansen die de Egyptische zuivelsector biedt. In het bijzonder is er behoefte aan expertise in farm management.

Goede kansen voor Nederlandse expertise De Egyptische zuivelsector

Egypte is het belangrijkste landbouwland in het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Van oudsher, door de aanwezigheid van de Nijl en de vruchtbare grond rondom haar, is veeteelt een integraal onderdeel van de dagelijkse praktijk in vele gezinnen. Nu nog is 57% van alle huishoudens rechtstreeks betrokken bij de melkveehouderij. Heden ten dage wordt jaarlijks 5,8 miljoen ton melk geproduceerd, waarvan 40% van melkkoeien komt en 60% van waterbuffels.

De huidige productie voldoet echter nauwelijks aan de Egyptische specificaties en normen. Voor de koeiensector is dat slechts 10-15%, voor de buffelsector 2%. Tevens zal met een groeiende bevolking de totale productie moeten worden verbeterd, om een hogere dierlijke eiwitconsumptie te bereiken (een doel van de strategische agenda van het Egyptische ministerie van landbouw). Streven is een verhoging van de melkconsumptie van 63 kg per persoon per jaar (2007) tot 90 kg (2030). Dit is een totaal van jaarlijks 9,5 miljoen ton melk voor een verwachte bevolking van 106 miljoen. Een forse investering in de sector is nodig, hetgeen mogelijkheden voor Nederland biedt.

Seminar

Op 16 en 17 mei 2011 heeft een succesvol seminar en matchmaking-evenement plaatsgevonden in Egypte, georganiseerd door de landbouwafdeling van de ambassade te Kairo en Veeagro. Dit was een vervolg op een eerder seminar in 2009, waar toen de nadruk lag op markttoegang voor vaarzen. De markt is inmiddels open en specifieke onderwerpen waren nu: prijsvorming van melk, hygiëne en vooral farm management. De belangstelling was groot (80 bezoekers, merendeels uit het private bedrijfsleven, maar ook van de overheid en kennisinstellingen). De matchmaking na het seminar met de zes deelnemende Nederlandse bedrijven (inclusief Veeagro) was succesvol.

Tijdens de tweede dag is tijdens een bezoek aan een Egyptisch productiebedrijf met ruim 800 koeien (waarvan 600 melkkoeien) door circa 25 Egyptische deelnemers gediscussieerd over problemen in de Egyptische melkproductie en de Nederlanders hadden volop gelegenheid hierop in te spelen. Na afloop is elk deelnemend bedrijf met waardevolle contacten naar huis gegaan en de meesten ook met kansrijke afspraken voor de dagen na het seminar. Alle Nederlandse en Egyptische deelnemers waren vol lof over deze activiteit, vooral het niveau van de presentaties en de

succesvolle opzet van een combinatie van een seminar met matchmaking en discussies in een praktijksituatie. Deze opzet zal dan ook worden gebruikt als model bij soortgelijke activiteiten in de toekomst.

Overigens wil het bezochte bedrijf uitbreiden en uiteindelijk haar capaciteit meer dan verdubbelen. Deze onderneming biedt de Nederlandse bedrijven een aantal waardevolle aanknopingspunten voor planning, stallenbouw en dergelijke.

Ook in Egypte is goed farm management sleutelfactor voor succes

Samenwerking

De vertegenwoordiger van het Egyptische ministerie van landbouw stelde dat het seminar op het juiste moment kwam, zo vlak na de politieke omwenteling en met het doel van een hogere consumptie van dierlijk eiwit, met name via melk, in het achterhoofd. Dit zal grote kansen bieden, omdat bedrijven uitbreidingen overwegen. Om in de toekomst de genoemde 9,5 miljoen ton melk te produceren, is Nederlandse knowhow nodig, zo stelde hij. Hij bracht ook in herinnering dat in het verleden (met name Nederlandse) koeien zijn geïmporteerd zonder de bijbehorende knowhow en systemen eromheen, die juist als geheel leiden tot een succes. Het was overigens opmerkelijk dat tijdens het seminar, noch van overheidswege, noch vanuit het bedrijfsleven, werd gesproken over een verminderde belangstelling tijdens de

huidige politiek minder stabiele situatie. Het was business as usual. De minister heeft te kennen gegeven samenwerking te zoeken met instellingen als 'Oenkerk', om te zoeken naar toegevoegde waarde in een dergelijke samenwerking. Ook werd meegedeeld dat het ministerie 1 miljard Egyptische pond (ruim € 121 miljoen) aan zachte leningen met 5% rente beschikbaar heeft voor investeringen, onder andere in de zuivelproductie.

Rendement

In Nederland en in Egypte is de melkprijs een issue. Het verschil tussen prijsvorming in beide landen is grotendeels te wijten aan de organisatieopbouw: terwijl de coöperaties in Nederland met producenten en industrie samen invloed hebben op de prijs, drukken in Egypte alleen de (grote) industrieën een stempel op het vaststellen van de prijs. De producent is hiervan de dupe. Momenteel is de EMPA (Egyptian Milk Producers Association) met haar 90 aangesloten bedrijven de grootste lobbyist naar de industrie. Er is een taskforce in oprichting, met daarin vertegenwoordigers van melkproducenten, die georganiseerd wordt onder de Chamber of Food and Industries en met experts op het gebied van voedselveiligheid. Deze taskforce zal ook een rol moeten spelen in de prijsvorming van melk. De melkprijs zou een reële prijs moeten zijn. De voederprijs is namelijk

sterk gestegen, maar die prijsstijging is niet doorgevoerd in de melkprijs. Er werd gediscussieerd over de rol van de overheid in de prijsvorming. Advies van Nederlandse zijde is om dat door de private sector te laten reguleren, met zo weinig mogelijk overheidsbemoediging.

Farm management

In een aantal presentaties tijdens het seminar is farm management nadrukkelijk aan de orde gekomen en het is ook volop ter sprake gebracht in de praktijkvoorbeelden tijdens het bedrijfsbezoek. Het is een zwak punt van de Egyptische zuivelsector en via het seminar is beklemtoond dat goed farm management en kennis succesfactoren zijn voor een onderneming. Uiteindelijk zal investering hierin, maar ook in fokkwaliteit en gebruikte producten, zich terugbetalen. In een speciale presentatie

De bedrijven die deelnamen aan de handelsmissie zuivelsector waren:

- Agriprom
- CRV International
- The Friesian
- HVA International
- Provimi
- Veeagro

zijn als voorbeelden managementaspecten genoemd voor: hygiëne (essentieel), uierzorg, antibioticakeuze, leeftijdspanne en ligplaats.

Follow-up

De resultaten van het seminar en de matchmaking zijn met het betrokken Nederlandse en Egyptische bedrijfsleven geëvalueerd, met name voor de formulering van vervolginiciatieven. Ten aanzien van de bezochte zuivelboerderij is door de zes Nederlandse bedrijven een evaluatierapport opgesteld, waarbij elke onderneming specifieke expertise op zijn vakgebied inbracht. De evaluatie heeft betrekking op de melkinzameling, de melkverwerking en de farm zelf inclusief management en stallenbouw, vanuit het perspectief van uitbreiding.

Met bedrijven wordt al gesproken over het opzetten van activiteiten die partnerschappen ondersteunen. Tevens worden conclusies van dit seminar geformuleerd en besproken met het Egyptische ministerie van landbouw.

Ten aanzien van het opereren van het Nederlandse bedrijfsleven in bijvoorbeeld Egypte is tijdens het seminar gebleken dat door de opzet van het seminar en de matchmaking de profilering van het bedrijfsleven als een integraal concept overkwam, waarbij niet alleen het afzonderlijke bedrijfsbelang gediend werd, maar Nederland gepresenteerd werd als samenhangend geheel voor oplossingen in de zuivelsector, voor alle Egyptische stakeholders van overheid tot en met bedrijfsleven. De private sector in Nederland zou mogelijkheden moeten onderzoeken om een dergelijke benadering standaard toe te passen bij presentatie in het buitenland. Op incidentele basis wordt door bedrijven op deze manier al opgetreden, maar Nederland zou sterker concurrerend zijn, wanneer deze benadering verder zou worden uitgewerkt.

Landbouwafdeling Kairo